

Viden til tiden udgives af:

Teknologisk Institut
Analyse og Erhvervsfremme
Gregersensvej
2630 Taastrup

Telefon 72 20 20 00

Tilmeld dig nyhedsbrevet på:

analyseog erhvervsfremme@teknologisk.dk

Redaktion:

Centerchef Hanne Shapiro
Line Ankerstjerne Kruise

Redaktionen kan kontaktes på:
lnk@teknologisk.dk

Danmark i verden

JANUAR 2014

Viden til tiden

Nyt om erhvervsudvikling og vækst
fra Analyse og Erhvervsfremme, Teknologisk Institut.

TEKNOLOGISK
INSTITUT

OM ANALYSE OG ERHVERVSFREMME

Center for Analyse og Erhvervsfremme beskæftiger 25 analytikere inden for det samfundsvidenskabelige område. Vi gennemfører analyser og evalueringer for både internationale og danske kunder.

Virksomheders vilkår står centralt i vores analyser: Erhvervs- og regionaludvikling, forskning og innovation, teknologi, kompetencer, klynger og innovationssystemer. Analyserne giver indspil til en lang række politikområder som erhvervsudvikling, regionaludvikling, arbejdsmarked og uddannelse, IT og miljø. Konkurrenceevne og vækst – og ikke mindst hvad der skaber vækst – er helt centrale analysetemaer.

Vi har en stærk international profil. Inden for de seneste år har vi bl.a. gennemført en række omfattende internationale branche- og konkurrenceanalyser for EU-Kommissionen. Vi er også den danske partner for World Economic Forum. På det danske marked løser vi opgaver for fx ministerier, regioner, kommuner og private virksomheder.

Vi er en del af **Teknologisk Institut**, som er en selvejende og almennyttig institution med ca. 1000 medarbejdere og 34 faglige centre. Instituttet udvikler, anvender og formidler forsknings- og teknologibaseret viden til dansk erhvervsliv og den offentlige sektor. Således deltager Instituttet i samfundsnyttige udviklingsprojekter i et tæt samarbejde med førende forsknings- og uddannelsesinstitutioner i både Danmark og i udlandet. Samlet er Instituttet et af de største og stærkeste samfundsfaglige og tekniske rådgivermiljøer i Danmark. Teknologisk Institut er godkendt af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling som GTS-institut (Godkendt Teknologisk Service).

Danmark i verden

Danmark er en lille åben økonomi, som er dybt afhængig af samhandel med vores omverden. Vi har begrænsede naturressourcer og er derfor afhængige af, at vi kan fremstille produkter og serviceydelser, som er attraktive og konkurrencedygtige på de internationale markeder.

Heldigvis er det ikke kun de virksomheder, som er landet i "Den Danske Erhvervskanon", som er lykkedes med at nå ind på fjernmarkeder.

Som vist i et tidligere nummer af "Viden til Tiden", har vi en skov af succesfulde underleverandører. De når sjældent medierne, og de er ukendte for mange. Men alligevel har de formået at blive globale succeser på nichemarkeder. Fælles for dem alle er behovet for at kunne tiltrække og fastholde kompetent arbejdskraft – også fremover. Og her er det, at kæden begynder at springe af.

Middelmådhedernes land

Danmark er et af de lande, hvor der investeres flest ressourcer i uddannelsessystemet. Og det er for så vidt også godt. Men hvis vi ser på de seneste resultater fra PISA og på målingerne fra OECD's PIAAC-analyse, som måler på den 16-65 åriges befolknings læse- og regnefærdigheder og IT-baseret problemløsning, må vi konstatere, at Danmark er blevet

et middelmådhedernes land på uddannelsesfronten.

På et område som problemløsning via en computer peger PIAAC-analysen på, at mere end en million danskere mellem 16-65 år ikke kan løse de mest basale problemer. 583.000 har dårlige læsefærdigheder, og 531.000 har mindre gode regnefærdigheder. Det handler ikke om flere investeringer i PC-kørekort. PIAAC-analysen peger på en klar sammenhæng mellem svage læse- og skriveforudsætninger og svage forudsætninger for at arbejde i et IT-baseret miljø.

Tallene står i skærende modlys til arbejdsmarkedets krav. Over 75 pct. af de beskæftigede læser ifølge undersøgelsen hver dag en skreven tekst – enten på papir eller på en skærm. Over 65 pct. skriver hver dag en tekst af en eller anden art – på papir eller via skærm. Over 40 pct. skal hver dag udføre en aktivitet, der omfatter talbehandling – fx på lommeregner eller computer. Og ca. 65 pct. af de beskæftigede bruger hver dag IT på deres arbejde – fx e-mail, tekstbehandling eller regneark.

Uddannelsessystem eller anbringelsessystem?

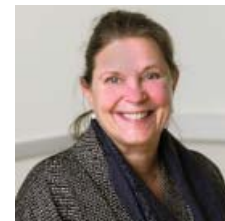
Al den stund at stadig flere erhverv gennemdigitaliseres – hvad enten det handler om at følge en

instruktion, beregne noget eller sende en besked – så ligger der her sandsynligvis en væsentlig forklaring på vores produktivitetsudfordringer. Udfordringer, der ikke bliver mindre med krav om dokumentation og brug af standarder.

Vi står over for en udfordring, hvor vi skal finde nye løsninger. Og måske bør vi for at undgå de mange nålestiksprojekter systematisk lære fra nogle af de større internationale initiativer, der har vist sig effektfulde.

Det er også tid til at overveje, om vi nu midt i en globaliserings-tid – på grund af målsætninger om at gennemføre og løfte det formelle kvalifikationsniveau – ad bagdøren er ved at erstatte vores uddannelsessystem med et anbringelsessystem, hvor der er meget lidt perspektiv for den enkelte og for et lille samfund som det danske.

Godt nytår!

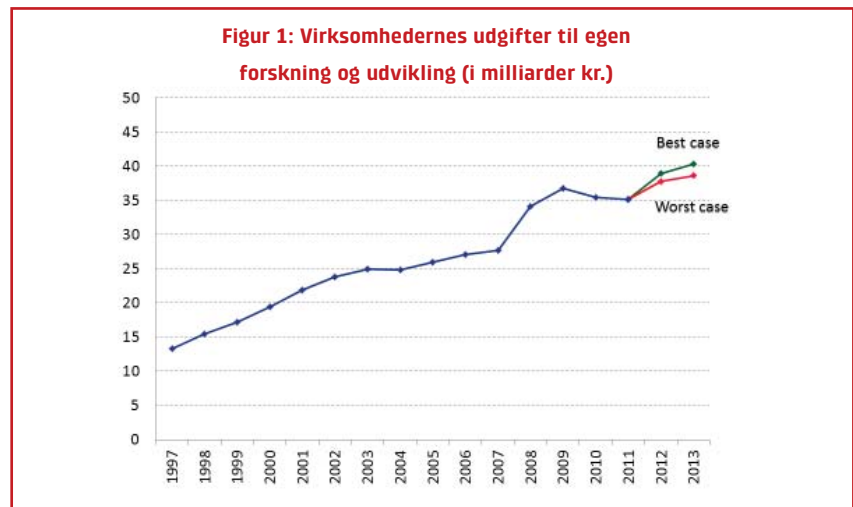
Hanne Shapiro
Centerchef
Analyse og Erhvervsfremme

4

Videnproduktion – globaliseret og i vækst

Mere forskning og udvikling i danske virksomheder. Dansk erhvervsliv har gennem de seneste 10 år fordoblet sine investeringer i forskning og udvikling (FoU). En prognose fra Teknologisk Institut viser, at tendensen fortsætter. Samtidig finder investeringerne i FoU i stigende grad sted internationalt. Det kan være et udtryk for en international specialisering og arbejdsdeling inden for videnproduktion i lighed med den, der ses i produktionen af varer.

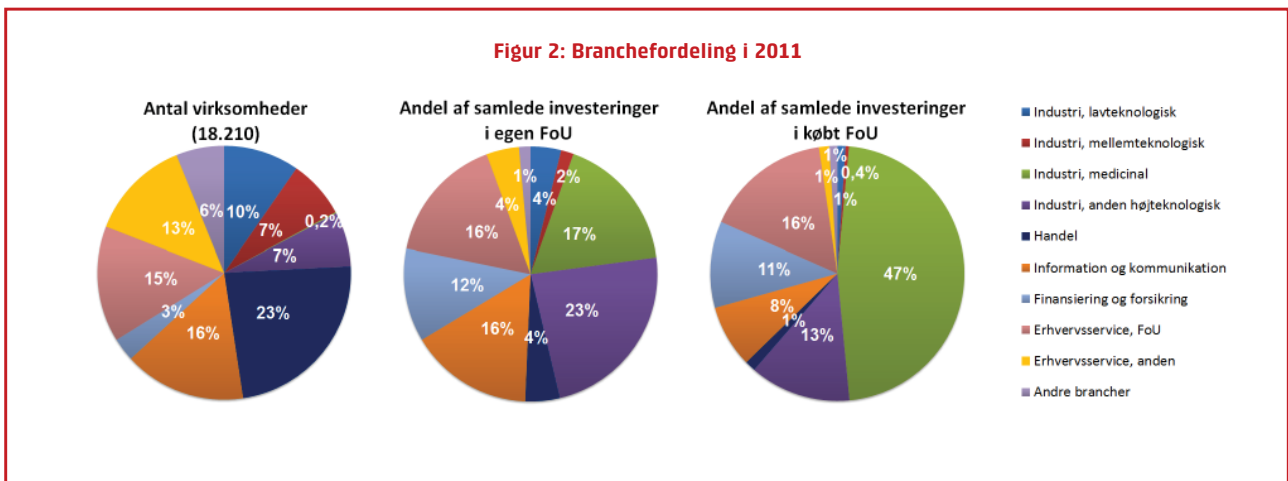
Hvad skal Danmark leve af i fremtiden? Hvis vi vil fastholde produktionen i Danmark – og øge vidensniveauet i virksomhederne – kræver det investeringer i FoU. Investeringerne kan også fremme produktiviteten. Virksomheder med FoU har generelt en produktivitet, der er 15 procent højere.

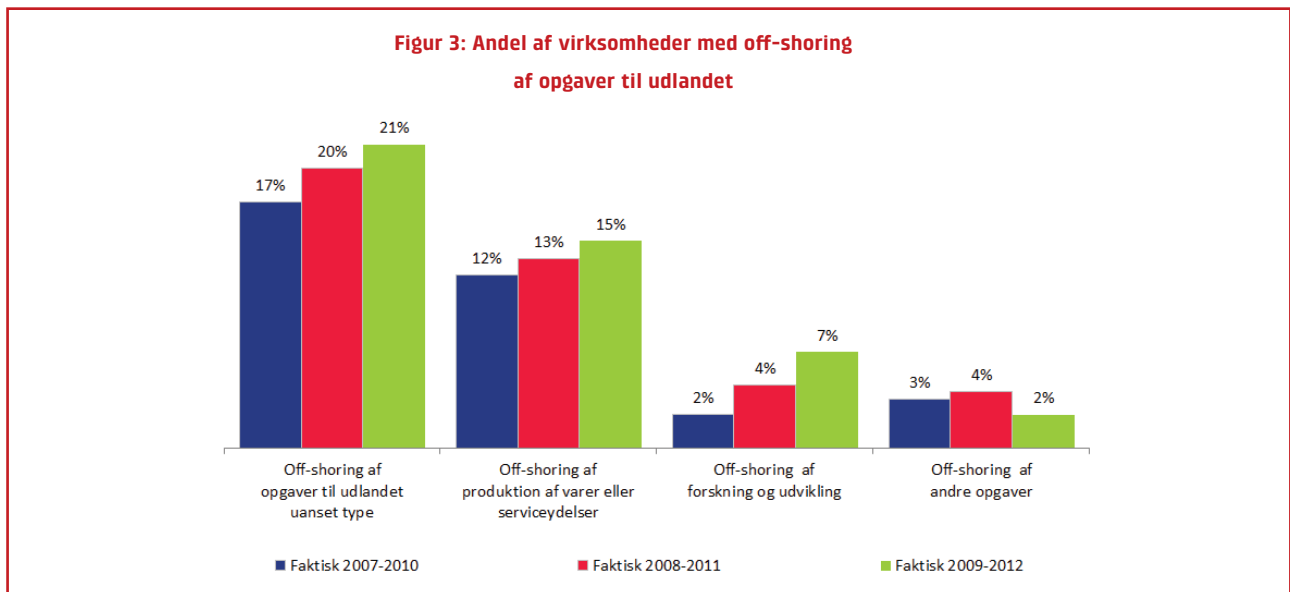
Kilde: Udgiftsniveauet til og med 2011 er baseret på Danmarks Statistiks database FORSK01. Prognosen er baseret på en survey blandt 1.006 virksomheder i perioden juni-juli 2013.

Teknologisk Institut har i samarbejde med Styrelsen for Forskning og Innovation udarbejdet en prognose for erhvervslivets investeringer i forskning, udvikling og innovation (FUI).

Dette års prognose viser, at FoU-investeringerne er tilbage i et vækstspor efter en mindre tilbagegang i kølvandet på den økonomiske krise i 2009. Efter et par års stagnation i 2010 og 2011 peger prognosen på fornyet vækst (Se figur 1).

Kilde: Danmarks Statistik (www.dst.dk/fui), tal for 2011 er foreløbige.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført af Teknologisk Institut i samarbejde med Jysk Analyse i 2011, 2012 og 2013 (n=911, 1.016 og 1.006).

To væsentlige iagttagelser:

- **Der er betydelige branchemæssige forskelle, hvad angår FoU-strategi.** Medicinalbranchen udgør langt mindre end én procent af de FoU-aktive virksomheder. Men de står for 17 procent af de samlede FoU-investeringer – og for op imod halvdelen af den købte forskning og udvikling. Tager man anden højteknologisk industri med, bliver billedet endnu mere skævt (Se figur 2).
- **Danske virksomheder flytter i stigende grad forsknings- og udviklingsaktiviteter til udlandet** (Se figur 3). Virksomhederne forventer, at denne udvikling vil fortsætte. Det indebærer ikke nødvendigvis, at virksomhederne nedlægger danske job. Tre ud af fire virksomheder har slet ikke nedlagt danske FoU-aktiviteter i forbindelse med off-shoring.

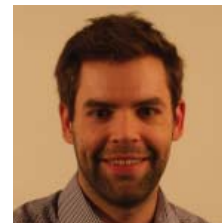
Viden: en vare der handles som enhver anden

Globalisering af produktionen kommer således ikke kun til udtryk gennem en betydelig international arbejdsdeling inden for den egentlige produktion. Tendensen ses også i form af en international specialisering og arbejdsdeling inden for FoU og anden videnproduktion. Off-shoring af videnproduktion kan ses som en nødvendighed for at få del i unik specialiseret viden, der ikke findes i Danmark.

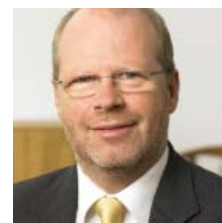
Dansk erhvervsliv står derfor over for en dobbelt udfordring. For det første må investeringshøjden inden for FoU fastholdes – og ikke mindst bredes ud til flere brancher. For det andet er FoU ikke "bare" noget, der finder sted i den enkelte virksomhed.

Det finder sted der, hvor man kan få den mest relevante og bedste viden. Hvor end det så måtte være i verden. Viden er således blevet en tjeneste, der handles

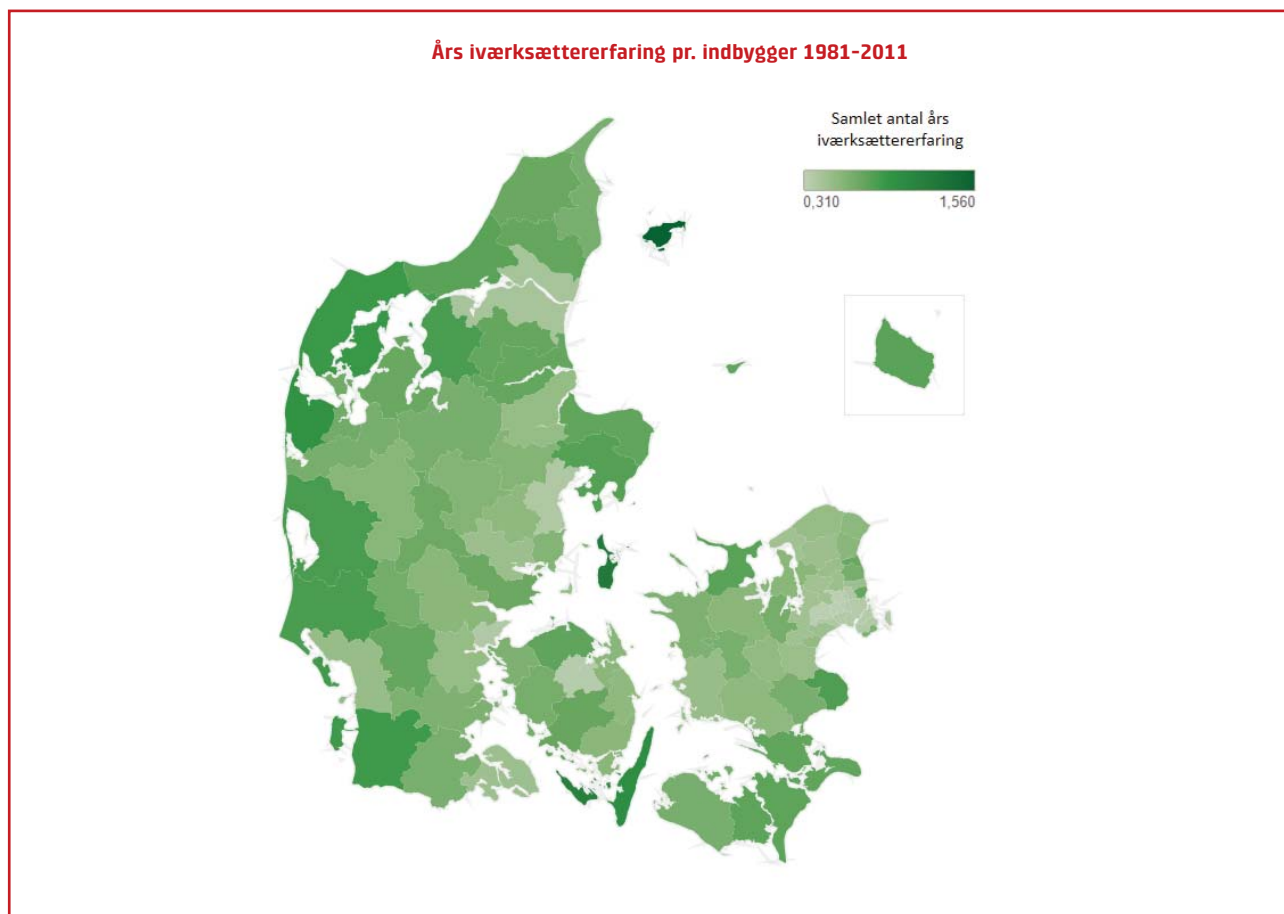
på tværs af grænser på lige fod med en hvilken som helst anden vare eller tjenesteydelse. En ny og vanskelig internationaliseringsvinkel er lagt til det at drive produktion i Danmark.

Kasper Damgaard Johansen
Konsulent
7220 2113 / kdjn@teknologisk.dk

Leif Jakobsen
Chefkonsulent
7220 2674 / lhjn@teknologisk.dk

Vækst og nye virksomheder er på den politiske dagsorden. Velstand i Danmark skabes gennem private virksomheder, så det er vigtigt, at nogen tager initiativ. REG LAB har bedt Teknologisk Institut om at se på sammenhængen mellem kultur og vækst i Danmark.

Vi har målt iværksætteriet postnummer for postnummer og kommune for kommune ved at sammenligne, hvem der har været selvstændige i hvilke år. Tallene findes i jobregisteret, og vi har talt op siden 1980. Det er en stor beregning, som kan løses med de rette værktøjer.

Der tegner sig et helt nyt og anderledes billede af iværksætterkulturen i Danmark. Billedet er,

at iværksættererfaringen stiger med afstanden til de store byer. I København, Aarhus, Odense, Aalborg, Randers og Esbjerg er der færre års erfaring per indbygger end på Bornholm, Langeland, Samsø, i Tønder og i Vestjylland.

I den høje ende findes der 1,56 års erfaring i gennemsnit, og i den lave ende findes der 0,31 års erfaring.

Iværksætteri og selvstændighedstrang har betydning for evnen til at skabe ny værdi. En fortolkning på billedet kan være, at det uden for de store byer er vanskeligere at finde arbejde og blive lønmodtager. Der er et stærkt incitament til at finde på og selv sætte i værk.

Måske viser kortet ovenfor i virkeligheden, hvor lønmodtagerkulturen dominerer, og hvor iværksætterkulturen dominerer? Undersøgelsen for REG LAB forventes færdig i første halvdel af 2014.

Kontakt os for mere information om statistikservice.

Stig Yding Sørensen
Teamleder
7220 2704 / stys@teknologisk.dk

Grænseområder har ofte udfordringer, der minder om hinanden. Vi har hentet erfaringer hjem til Tønder Kommune.

Grænseoverskridende erhvervsservice

Samarbejde i grænselandet.

Tønder Kommunes Erhvervsråd ønsker at styrke samarbejdet om erhvervsudvikling over den dansk-tyske grænse. Der er allerede knyttet gode kontakter, og over årene er der hentet en del erfaring. Der er stor interesse fra lokale virksomheder, som deltager i netværk og på konferencer.

Perspektiverne er store. I Tønder kan de fleste tale tysk og har en god forståelse for den tyske kultur. Virksomheder fortæller, at det vanskelige ved at skulle arbejde over en grænse netop er sprog og kultur.

Tønder har derfor en unik mulighed for at trække virksomheder til, som mangler et spring-

bræt til det enorme og dynamiske marked syd for grænsen.

På den anden side ligger Nordfriesland, som måske kan være springbræt til det skandinaviske marked for tyske virksomheder. Så hvorfor ikke samarbejde endnu mere?

Teknologisk Institut har på vegne af Erhvervsrådet i Tønder undersøgt erfaringer fra andre grænseregioner i Europa. Hvad gør de i Øresundsregionen, mellem Tyskland og Polen eller oppe ved Den Botniske Bugt mellem Sverige og Finland?

Grænseområder har ofte udfordringer, der minder om hinanden, og vi har hentet erfaringerne

hjem til Tønder Kommune. Nu skal indsatsen sættes på skinner.

Tanken om at se erhvervsservicen og strategien ud over kommune-grænsen kan være en inspiration for andre kommuner. Et tættere samarbejde kan måske gøre kommunen endnu mere attraktiv for nye virksomheder.

Stig Yding Sørensen
Teamleder
7220 2704 / stys@teknologisk.dk

Partnerskaber kan bringe ledige i arbejde

Samarbejde mellem arbejdsmarkedets parter. Hvis vi skal have flere ledige i arbejde, skal jobcentre, VEU-centre, uddannelsesudbydere, a-kasser, fagforbund og erhvervslivet i langt højere grad indgå i partnerskaber. Det viser en række danske og europæiske eksempler.

I disse dage spekuleres der stort i, hvordan det danske samfund kan løse beskæftigelsesudfordringen. Analyser fra Teknologisk Institut peger på, at et udvidet partnerskab mellem arbejdsmarkedets parter kan styrke muligheden for at få flere i arbejde.

Hver enkelt aktør besidder vigtige redskaber, informationer og ressourcer. Beskæftigelsespolitikken bør derfor orientere sig mod den private sektor i tæt koordinering med uddannelsessystemet.

Virksomheder og beskæftigelsesregioner kan samarbejde om at tydeliggøre hvilken arbejdskraft og kompetencer, der er behov for. Jobcentre, A-kasser og fagforbund kan sammen udpege de rette kandidater og – i samar-

bejde med VEU-centre – tilrettelægge opkvalificeringsforløb til de ledige.

Hvad gør man i Europa?

På europæisk niveau er erfaringerne med partnerskab positive. Vi har været med til at udarbejde en fælles europæisk vidensbase for EU-Kommissionen. Her indsamles europæisk arbejdsformidlingspraksis. Det betyder, at beskæftigelsessystemets aktører kan træffe mere kvalificerede beslutninger.

Og der er stort fokus på partnerskaber. For eksempel viser erfaringer fra Island, at et tæt samarbejde mellem arbejdsmarkedssystemet og uddannelsesinstitutioner kan få langtidsledige unge til at starte på en uddannelse.

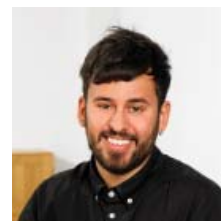
I initiativet blev der underskrevet 960 uddannelseskontrakter mellem uddannelsesinstitutioner, det islandske arbejdsmarkedsdirektorat og de unge. Halvandet år efter var 85 pct. af disse unge stadig under uddannelse eller havde fundet beskæftigelse.

WEESP – Web tool for Evaluated Employment Service Practices

WEESP er en interaktiv portal på EU-Kommissionens hjemmeside. Portalen rummer 166 eksempler på forskellige typer af praksis i arbejdsformidling. Viden om eksemplernes effekt foreligger i form af evalueringer.

Teknologisk Institut har ledet det team, som har udarbejdet retningslinjerne for at identificere og beskrive praksis i 30 europæiske lande. Og vi har indsamlet og analyseret cases fra nationale eksperter i 12 europæiske lande.

Hvis vi vil have flere ledige i arbejde i Danmark, bør vi derfor kigge på både danske og europæiske eksempler. Erfaringerne peger én vej – partnerskaber mellem det offentlige system og den private sektor er vejen frem.

Johan Ernest Olivier Secher
Konsulent
7220 1395 / joes@teknologisk.dk

I Aarhus oplever man i disse år et historisk byggeboom. Mange bygge- og anlægsprojekter igangsættes, og virksomhederne mangler tit arbejdskraft og de rette kompetencer. Her sikrer et partnerskab med systematiseret indsamling af information, at jobcentre og VEU-systemet kan reagere effektivt på virksomhedernes kompetencebehov – og at ledige bringes i beskæftigelse.

Erhvervsskoler dyrker talentet

Talentudvikling. Danmark får brug for dygtige faglærte, hvis vi skal styrke vores konkurrence- og innovationsevne i forhold til udenlandske virksomheder. Tolv erhvervsskoler og Håndværksrådet er gået sammen om at styrke arbejdet med de dygtigste elever.

I Danmark har der i mange år været fokus på at leve op til målsætningen om, at 95 af alle unge skal have en ungdomsuddannelse. Og for skolerne og underviserne har det i høj grad handlet om at få de svageste elever igennem uddannelsessystemet.

Men nu arbejder en række erhvervsskoler og Håndværksrådet sammen om at dyrke de talentfulde elever på erhvervsskolerne.

“Der har været meget fokus på de svage. Det er meget uvant at skulle tænke på dem, der kan noget”.

Lærer på Handelsskole.

Hvad er talent?

Det er vigtigt at slå fast, at det ikke er eliten, projektet jager.

Det er de elever, som ligger i den øverste del over gennemsnittet.

Det er et positivt syn på eleverne i det danske erhvervsuddannelsessystem. Og det understøtter den pointe, at det faktisk er muligt at talentudvikle inden for de eksisterende rammer.

Det vil være en vindssag for alle tre direkte involverede parter: Eleverne, skolerne og virksomhederne.

“Talent er ikke medfødt. Det skal vækkes i eleven. Det skal opbygges. Det kan lige så godt vise sig et stykke inde i forløbet, hvis man udfordrer dem lidt. Det gælder om at få dem ud på dybt vand for at vurdere, hvor de står”.

Lærer på erhvervsuddannelse.

Projektet startede i begyndelsen af 2013. Eksisterende teoretisk og praktisk arbejde med talentudvikling skulle undersøges. Og det skulle afklares, hvordan man kan definere talent på en måde, der gør det anvendeligt i arbejdet ude på skolerne.

Kombinerer man vores interview med teorien bag talentudvikling, fremstår der seks karakteristika, som tilsammen er nødvendige, for at man kan tale om et talent. Tilsammen er de også tilstrækkelige til at indikere, at der er et potentielt talent: Vilje, Engagement, Nysgerrighed, Social kompetent, Innovativ og Overblik.

Når man arbejder med talentudvikling, er det ikke eliten, projektet jager. Det er de elever, som ligger i den øverste del over gennemsnittet.

VILJE ✓
ENGAGEMENT ✓
NYSGERRIGHED ✓
SOCIAL KOMPETENT ✓
INNOVATIV ✓
OVERBLIK ✓

Talentudviklingen foregår ved, at eleverne får særlige opgaver, der udfordrer dem i forhold til deres faglige viden, kreativitet og evne til at tænke nyt og innovativt. Talentarbejdet foregår inden for 10 forskellige indgange.

Underviserne, der har ansvaret for de særlige talentforløb på de enkelte skoler, har selv deltaget i et kursusforløb. Her har der været fokus på, hvordan de didaktisk kan sammensætte nogle forløb inden for deres fagområder.

Virksomhedernes store ansvar

Et vigtigt element i erhvervsuddannelserne er vekselluddannelsesprincippet. En stor del af elevens læring finder sted i praktikforløbet, og ofte spottes talenter, når de er ude i praktik for første gang. Derfor har praktikvirksomhederne et stort ansvar i talentudviklingen.

"De vidensøgende elever skal lande i en virksomhed, der kan udfordre dem. De skal ikke sætte gips op i tre år af deres praktiktid".

Lærer på erhvervsuddannelse.

Men for virksomhederne selv er det også fordelagtigt at deltage

i talentudviklingen. Talentfulde elever kan udvikle sig til at blive en mere kvalificeret arbejdskraft. Og de kan bidrage til en højere grad af innovation i virksomheden.

I sidste ende kan talentudvikling betyde, at danske virksomheders samlede konkurrenceevne bliver styrket. Og for den enkelte virksomhed kan det betyde bedre indtjening og dermed mulighed for vækst.

"De talentfulde elever bliver udfordret med opgaver og projekter, der presser dem, og samtidig får de vejledning. Der stilles hele tiden krav til dem, de kan ikke gå og putte sig. Der lægges vægt på, at alle eleverne får indsigt i virksomhedens værdier og normer samt indstillingen til kollegaer og kunder. Svendene har fået besked på, at de skal lade eleverne komme til og overvåge deres arbejde i stedet for at lade eleverne stå og se på, hvordan svenden gør".

Niels Techen, Håndværksrådet.

De tolv skoler arbejder nu med at spotte talenter på både grund- og hovedforløb. Projektet afsluttes i efteråret 2014, men forhåbentlig

vil aktiviteterne fortsætte, efter projektet er lukket.

Projektet kan følges her:
<http://talentvejen.nu>

Det indledende, afklarende arbejde blev gennemført af Teknologisk Institut og University College Syddanmark og er dokumenteret i hæftet Talentvejen.nu, der kan downloades her:

http://talentvejen.nu/wp-content/uploads/2013/06/Rapport_Talentvejen_B5.pdf

Annemarie Holsbo
Chefkonsulent
7220 2644 / anh@teknologisk.dk

Hvad driver væksten i danske SMV'er?

Vækst i produktionsvirksomheder. Teknologisk Institut har for nylig assisteret Erhvervs- og Vækstministeriet med en analyse, der skal bruges som indspil til et planlagt vækstprogram og et væksttjek for danske (små og mellemstore) produktionsvirksomheder. Arbejdet med denne analyse – samt tidligere analyser af globale værdikæder – viser, at mange danske produktionsvirksomheder i høj grad har automatiseret deres produktion for at operere omkostningseffektivt og beholde produktion i Danmark. Vi har talt med en række virksomheder, som bl.a. peger på øget produktkompleksitet, øget eksport til fjernmarkeder og øget integration i globale værdikæder som vækstdrivere.

Produktionen skal automatiseres Danske produktionsvirksomheder har i høj grad automatiseret deres produktion. Dels for at kunne levere produkter til den pris, kunderne efterspørger. Og dels for at beholde en del af produktionen i Danmark. En stor del af den teknologiske udvikling foregår i produktionen. Og denne udvikling ønsker virksomhederne at beholde in-house, så de også fremover kan være teknologisk på forkant.

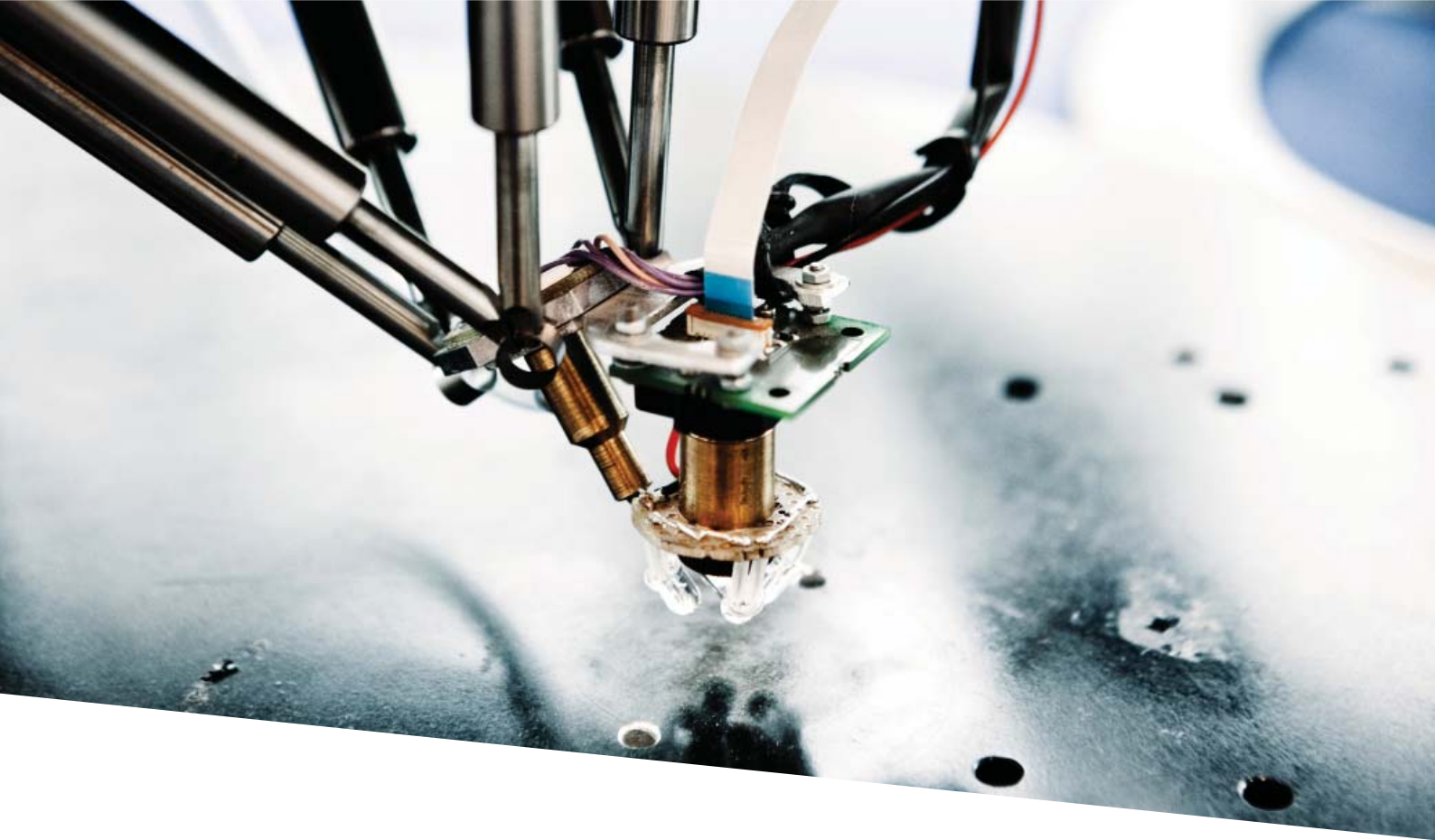
Kunderne stiller ikke nødvendigvis krav om automatisering. Men hvis virksomhederne intet gør i den retning, kan det være svært at overbevise kunderne om, at der er den rette sammenhæng mellem pris og kvalitet.

Så selvom mange virksomheder allerede er godt med, skal der også fremover være fokus på øget automatisering og produktivtetsforbedringer.

Netværk letter adgangen til eksportmarkeder

En anden og meget vigtig driver for vækst er øget eksport. Det er essentielt for danske små og mellemstore produktionsvirksomheder, at de har den nødvendige viden om de markeder, de ønsker at begive sig ind på. Og hvad er det for en værdi, som netop deres produkter kan tilbyde i forhold til konkurrenternes?

De globale fjernmarkeder er samtidig langt mere komplekse og turbulente end de kendte nærmarkeder.

De virksomheder, der har haft eksportsucces, har ofte kunnet trække på erfaringer fra netværk i forhold til udfordringer, partnere mv. i det land, som virksomheden overvejer at eksportere til.

I samme forbindelse er *good practice-cases*, som virksomhederne kan spejle sig i, meget værdifulde for virksomhederne.

Find den rette position i værdikæden

I forhold til at øge integrationen i globale værdikæder har danske virksomheder – og især de små og mellemstore – som oftest ikke mulighed for at indgå i en systemleverandørrolle.

Primært på grund af deres størrelse. Som systemleverandør forventes man at kunne bidrage til slutproducentens produktudvikling, teknologianvendelse, produktivitet og brand.

I disse år skærer de store virksomheder overalt i verden markant ned på antallet af underleverandører. Det gør de for at øge kvalitet og sikkerhed igennem hele værdikæden.

Derfor er det strukturelt afgørende, at fremstillingsindustrien samlet set bliver mere specialiseret. Som strategisk leverandør kan virksomheden i stigende grad være med til at præge udviklingsarbejdet i kæderne. Og dette kan betyde, at virksomheden kommer ind i en udvikling, hvor den opbygger unikke kompetencer igennem kunderne.

Både lønsomhed og positionering kan ofte understøttes af IKT-investeringer hos de små og mellemstore virksomheder. Digitalisering kan igennem hele virksomhedens interne værdikæde blandt andet medvirke til, at virksomheden langt mere effektivt kan udvikle og tilpasse produkter til de enkelte markeder. Med fx programmerbare robotter og 3D-print viser teknologien nye veje til avanceret produktion.

(Fortsættes på næste side)

14 Hvad driver væksten i danske SMV'er?

(Fortsat fra forrige side)

Øgede kvalitetskrav – svaret kan være standarder

Værdi for kunderne i de globale værdikæder hænger ofte nøje sammen med høj kvalitet. Standarder – og især internationale ISO-standarder på både tekniske områder og i forhold til videnhåndtering – er i dag nødvendige for at kunne imødekomme og dokumentere et højt kvalitetsniveau. Det er i dag et krav fra kunderne til underleverandørerne.

Desuden oplever underleverandørerne ofte, at strategisk arbejde med standarder er en måde, hvorpå de kan distancere sig fra deres konkurrenter. Underleverandørernes kunder kan sjældent afvige fra deres systemer, fordi de typisk også spiller sammen med systemer længere ude i værdikæden.

Standarder kan enten skabe et højere kvalitetsniveau, end kunderne efterspørger. Eller også kan underleverandøren indføre standarder, der er rettet mod en kundes branche – og derved gøre sig til en mere attraktiv leverandør.

Erhvervsuddannelserne skal tilpasses virksomhedernes behov

I mange af produktionsvirksomhederne har det vist sig, at øget digitalisering og standarder er en udfordring for arbejdskraften i produktionen. Det skyldes, at det kræver en form for "sprogliggørelse" af erfaringer at kunne udnytte standarderne og de nye teknologier fuldt ud og fleksibelt.

Derfor er det også vigtigt, at den fremadrettede udvikling af erhvervsuddannelserne igen får fokus på uddannelsernes indhold og organisering i en vækst- og erhvervsøptik.

Benita Kidmose Rytz
Chefkonsulent
7220 2816 / bkr@teknologisk.dk

Hanne Shapiro
Centerchef
7220 1415 / hsh@teknologisk.dk

Sund vækst i København

Sundhed og vækst går hånd i hånd. Hvilke velfærdsteknologier vil forme en sundere hverdag for borgerne i København de kommende 10 år? Og hvordan kan anvendelsen af velfærdsteknologi medvirke til vækst, innovation og nye arbejdspladser? Det var nogle af de spørgsmål Teknologisk Institut og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i Københavns Kommune stod over for i arbejdet med Sund Vækst 2025-planen for Københavns Kommune. Planen handler om sundhed for borgerne og vækst for virksomhederne.

Sundhed for borgerne

Fremover vil en stor del af sundheden og omsorgen i Københavns Kommune blive leveret i hjemmet.

Når en borger får brug for hjælp, kan velfærdsteknologi medvirke til at sikre en hurtig løsning. Det gælder både i forbindelse med genoptræning, ved kronisk sygdom eller hos ældre borgere.

Københavns Kommune vil fokusere på tidligt at nå de nydiagnosticerede borgere samt dem, der har fået en genoptræningsplan efter et hospitalsophold. Vi har sammen med Københavns Kommune analyseret de velfærdsteknologier, der fremover kan understøtte kommunens indsats for, at borgerne får et sundere og mere aktivt liv.

Projektet har udpeget de teknologier, der har størst effekt på borgernes sundhed, og som frem mod 2025 samtidig kan medvirke til at nedbringe omkostningerne for kronisk syge og ældre med plejebehov.

Sund Vækst-planen peger bl.a. på mulighederne i virtuel rehabilitering, telemedicinske løsninger målrettet diabetes, borgerrettede informationsplatforme for medicinering, indkøb m.m.

Vækst for virksomhederne

Fire velfærdsteknologiske spor på vej mod 2025 åbner op for et tættere og mere systematisk samarbejde med københavnere, medarbejdere i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, virksomheder og forskere. Samarbejdet handler om at finde nye velfærdsteknologiske veje, og det får innovation og fornyelse af sundhed og omsorg til at gå hånd i hånd med vækst, eksport og arbejdspladser.

Analysen viser, at virksomheder, der i dag indgår i tæt samarbejde med kommunen og regionerne, også er de mest innovative.

Potentielt internationalt erhvervs- og vækstområde

Med en voksende aldrende befolkning i mange af de avancerede økonomier – og med færre ressourcer til offentlig velfærd i de kommende år – ser vi en øget interesse for IKT-baserede sundhedsydelser.

Men markedet for IKT-baserede sundhedsydelser er stadig i sin vorden. Nye virksomheder har svært ved at tiltrække kapital. Et tilbagevendende argument er, at der fortsat mangler viden om forretningsmodeller, som kan være med til at kick-starte hele markedet for velfærdsteknologi på internationalt plan.

På den baggrund har Teknologisk Institut i samarbejde med Ernst & Young gennemført et markedsstudie om IKT og ældrevelfærd for EU-Kommissionen – TechnoAGE. Gennem tyve dybdegående internationale casestudier har vi tilvejebragt et solidt videngrundlag og forslag til udviklingsmodeller, som er blevet valideret af en række internationale nøglespillere.

Den viden, vi har opbygget, kan give et solidt afsæt for Teknologisk Instituts samlede indsats inden for velfærdsteknologi som et potentielt internationalt erhvervs- og vækstområde i nye typer af partnerskaber.

Nicolai Søndergaard Laugesen
Teamleder
7220 2971 / nsla@teknologisk.dk